

“Ser una nació petita –diu el president Asgrimsson– no és cap excusa”. Amb el suport del Govern, els inversors islandesos han instal·lat el seu centre financer a Londres i han engegat una estratègia per capturar empreses pertot Europa.

El reverend Sigurdur obre a les 9.30 h del matí la capella que hi ha a l'ambaixada d'Islàndia del carrer Hans, a Londres, on el mossèn aplega una colla de fills de residents islandesos. Entre els pares d'aquests nens rossos amb cognoms impronunciables es compten alguns dels homes més poderosos de la Islàndia actual. Són els propietaris de les majors companyies empresarials i de la banca de l'illa, que, durant els darrers cinc anys, han decidit venir a viure al Regne Unit. Com Thor Björgolfsson, directiu d'Actavis: “Som inversors i Londres és el centre financer d'Europa.” O el president del Kaupthing Bank, S. Einarsson: “Més encara, Londres és el millor centre per a operacions financeres del món; Nova York s'ha tornat molt provinciana, funciona localment, amb vista al mercat nord-americà.” “I ací el clima no està gens malament”, afegeix sense ironia Jon Asgeir Johannesson, propietari de Baugur, que recentment va estar a punt d'adquirir la cadena britànica de botigues de queviures Somerfield, la cinquena més important del país.

El reverend Sigurdur admet que “rarament” rep peticions per celebrar missa;

els pares dels xiquets que acudeixen a l'escola dominical de l'església islandesa prefereixen els serveis de l'Oficina de Negocis d'Ultramar, que es troba al mateix edifici de sobri marbre fosc de l'ambaixada. D'aquestes oficines, ja n'hi ha sis: a França, la Xina, Rússia, Alemanya i als Estats Units. En cada un dels seus radis d'influència, les compres d'empresa estrangera a mans islandeses s'estén com una minúscula però perceptible taca d'oli. El 2004, només al Regne Unit, companyies per valor de 1.350 milions d'euros han passat a tenir per propietaris “capitalistes víkings”, com sovint els anomena el diari anglès *Financial Times*.

En efecte, sense ànim d'ofendre, qualsevol diria a primera vista que el destí econòmic d'Islàndia era el de convertir-se en un país capitalista. Les terres de conreu a l'illa a penes representen el 0,06% d'una superfície que, a sobre, està coberta pel gel en major extensió que en tot l'Europa continental. Les xifres de producció industrial, en el context del món desenvolupat, són discretes, començant per ells mateixos: els islandesos són 293.600, menys habitants que tots els de la ciutat d'Ala-

Dues parelles insaciabiles

Actavis és la companyia islandesa capdavantera en productes farmacèutics. Aquest 2005, Actavis ha comprat dues empreses europees del ram (a la República Txeca i a Eslovàquia) i els laboratoris CRO Lotus de l'Índia. És propietària d'indústries a Alemanya, Bulgària, Sèrbia, Rússia i Turquia, i a més domina el mercat escandinau. És propietària de tercers parts dedicades a la venda de medicines a França, l'estat espanyol i Àustria. El seu president, Thor Björgolfsson, dirigeix l'entitat bancària Landsbanki, que ha adquirit el britànic Heritable Bank i que ha donat cobertura a més de quinze operacions islandeses a la República Txeca, Bulgària i Alemanya.

Les britàniques Big Food Group, Julian Graves, joieries Goldsmiths, botigues de moda Karen Mullen, Oasis i Coast, i de joguets Hamleys pertanyen avui a Baugur, que dona feina a 11.000 persones al Regne Unit i que, darrerament, ha adquirit vuit grans botigues a Dinamarca, entre les quals hi ha la famosa Magasin du Nord. Kaupthing Bank és el seu patró financer, creat per vuit inversors islandesos el 1982 a l'espera del mercat lliure. El 2002 es va fer amb el banc suec YPNordiska i té oficines a Suècia, Suïssa, Finlàndia, Dinamarca, Noruega, Luxemburg, el Regne Unit i els Estats Units. Entorn del 80% dels seus beneficis provenen d'operacions realitzades fora d'Islàndia. Al Regne Unit, ha comprat el banc privat Singer&Friendlander per 79 milions d'euros. **V. J.**

cant. Però, com diu Halldor Asgrimsson, primer ministre de la república des del setembre del 2004, expresident del Banc Central d'Islàndia i líder del Partit Progressista, “l'experiència islandesa demostra que no cal ser [una nació] gran per tenir èxit, ser petits no és cap excusa per no tenir ambició; simplement s'han de prendre les decisions correctes.”

Durant els darrers quinze anys, Islàndia ha experimentat un creixement econòmic constant superior a la mitjana de la Unió Europea. Amb l'atur estabilitzat en el 2,5%, els salaris quasi tres punts per damunt de l'increment dels preus al consum i un augment de les exportacions en un 4,7%, és en aquests moments el quart país més ric del Planeta. I els seus homes de negocis surten ara de cacera.

Recels. Per a Skapti Hallgrímsson, reporter econòmic del diari islandès *Morgunblaðid*, el fenomen és, tanmateix, lògic: "No hauria de ser considerat com a extraordinari, el que aquests emprenedors estan fent, només perquè pertanyen a una nació menuda..., la raó és simple, han crescut tant que el seu mercat natural se'ls ha quedat petit, i la firma del Tractat de l'Àrea d'Activitat Econòmica Europea el 1994 indicava el camí que calia seguir de molt abans." August Gudmundsson, copropietari de la indústria pesquera Bakkavor, hi està d'acord: "És un tremend malentès que fins i tot alguns islandesos vegem excessives, o perilloses per a l'economia nacional, les nostres inversions a l'exterior." Bakkavor ha adquirit dues distribuïdores d'aperitius al Regne Unit valorades en quasi 800 milions d'euros i té 2.300 treballadors britànics. Compres així són les que han atret l'interès d'altres països petits, que també desitgen conèixer la "fórmula islandesa". Rhodri Morgan, president de Gal·les, va reunir-se a principi del 2005 amb l'ambaixador Gunnlaugsson per intercanviar punts de vista sobre política econòmica.

I com veuen a Londres aquest nou lobby d'operacions islandès? "Hi ha hagut alguna exclamació en alguns despatxos, és clar, perquè fins fa poc l'únic que coneixíem d'Islàndia era la música i artista Björk", comenta el president de la Cambra Bilateral de Comerç (Regne Unit - Islàndia), John Quitter, "però, en el fons, els inversors islandesos no són diferents dels americans, noruecs o rusos". La maquinària financera de Londres té estómac per a això i més. Sembla que sols cal atrevir-se.

Victorià Jiménez

Londres

Amb dades facilitades
per Vigdís Palsdóttir

Thatcherisme ben entès

Dir que David Oddsson (Reykjavík, 1948) és el ministre d'Afers Estrangers d'Islàndia és mostrar només la punta de l'iceberg. Aquest dramaturg i novel·lista, líder del Partit de la Independència, ha governat l'illa durant tretze anys —entre 1991 i 2004— i avui ocupa una de les carteres més influents del país, des d'on encara manté la seua grapa sobre la política interior de l'illa. A través de l'ambaixada a Londres, respon aquestes qüestions a EL TEMPS.

—La City [el cor financer de Londres] s'ha avalotat una mica a causa de la força inversora islandesa...

—Som un país petit i això ens ha fet passar despercebuts. L'atenció mediàtica sobre les inversions is-

landeses al Regne Unit és bastant recent, però jo espere que aquest siga només el principi d'una nova etapa.

—Què ha provocat aquesta expansió del vostre sector financer?

—Islàndia té moltes qualitats per preuar, som creatius i emprenedors. Som afortunats de tenir un alt nivell d'educació que, fins ara, ha produït un nombre extraordinari de companyies innovadores. Islàndia es troba entre els països que destinen una major part dels seus pressupostos a l'educació. Crec que aquesta combinació és la que ens durà a incrementar l'activitat econòmica islandesa a l'exterior.

—Quines decisions va adoptar el seu Govern en la darrera dècada per tenir aquest resultat?

—Nosaltres iniciàrem el procés de desregulació de l'economia i de privatització de les empreses públiques, dels bancs comercials, per exemple. No negaré que ens va empènyer, si més no al principi, el model anglès de la llavors primera ministra Margaret Thatcher. Aquest principi ha estat present en la nostra política econòmica i ha ajudat a crear un medi favorable per als inversors. Per exemple, els impostos sobre els beneficis corporatius són ara del 18%, els més baixos després d'Irlanda i Hongria, mentre que el 1991 eren del 50%. D'això en diem crear un ambient favorable per als negocis.

—Quin és el límit per crear aquest "ambient favorable" per als negocis?

—El creixement econòmic d'Islàndia, segons fonts de l'Europa comunitària, pot arribar a superar el 5% enguany. Pense que el nostre és un bon model.

—Pensa que l'estret suport del Govern del país als inversors continuarà sent necessari?

—Els serveis estrangers d'arreu del món malden per fer allò que fem nosaltres: contruir ponts polítics, culturals i econòmics entre països. La nostra ambaixada a Londres no deixa de prendre iniciatives per estimular els negocis entre les dues nacions. Precisament ara hem engegat un programa de cooperació perquè estudiants islandesos treballen amb companyies financeres britàniques a Londres: aquesta és una mostra excel·lent de treball en comú per al mutu benefici. El meu desig és que els projectes d'inversió entre Islàndia i el Regne Unit s'enfortesquen cada vegada més.

V. J. / V. P.